

'Amerika bruist nog altijd'

VERENIGDE STATEN / Nigel Hamilton (71), biograaf van president Roosevelt, is wars van pessimisme over de grootmacht.

Rik Kuethe

Het is de grote vraag van deze tijd, volgens de Britse historicus Nigel Hamilton: zijn de Verenigde Staten nog steeds bij machte om de leiding te nemen in die wirwar van gevaarlijke conflicten die de wereld bedreigen of zijn ze teruggeval- len naar kinderachtige en vaak racistisch getinte twisten? Het eerste, meent de Brit, die een biografie schrijft over de militaire rol van Franklin Delano Roosevelt (1882-1945). Want juist sinds deze president heeft het land het isolationisme definitief achter zich gelaten.

ELSEVIER Wat heeft Roosevelt betekend voor de rol van Amerika in de wereld?

Nigel Hamilton: 'Ik noem het Amerikaanse Imperium, met Franklin Delano Roosevelt als zijn eerste Caesar, graag het Toevallige Imperium. In 1939 was Amerika de zeventiende militaire macht ter wereld. De Japanse aanval op Pearl Harbor van 7 december 1941 heeft voor de omslag gezorgd. Toen moest Amerika wel in de wereld treden. En hoe. Er zijn in de geschiedenis zo veel imperia geweest, maar het uitzonderlijke van het onze is dat de Caesar elke vier jaar moet worden gekozen; het is een democratisch imperium dus.'

'Toch is geen van de twaalf Caesars na Roosevelt weer afgedaald in de spelonken van het isolationisme. Als je denkt aan Churchills uitspraak dat democratie de slechtst mogelijke regeringsvorm is op alle andere na, is het eigenlijk een wonder dat onze democratie het zo lang heeft uitgehouden. Zelfs tijdens de acht jaar die we hebben gezocht onder lichtgewicht George W. Bush – de onbenulligste man in het Witte Huis ooit.'

ELSEVIER U bent zeer optimistisch.

Hamilton: 'Natuurlijk zijn er zaken genoeg in Amerika zelf die mij verontrusten. De klein-

Nigel Hamilton (71)
Brits historicus die afwisselend in het Verenigd Koninkrijk en in de Verenigde Staten schitterde. De laatste jaren wijdt Hamilton zich aan Franklin Delano Roosevelt. In 2016 hoopt hij te promoveren bij professor Hans Renders van het Biografie Instituut in Groningen.

geestigheid waarmee president Barack Obama wordt benaderd bijvoorbeeld. Neem dat racistisch getinte gezeur over zijn geboortecertificaat, de pogingen van de Republikeinen om de regering vleugellam te maken, het benepen nationalisme van de Tea Party en zo weet ik er nog wel meer.'

ELSEVIER Keren de Verenigde Staten zich af van de wereld?

Hamilton: 'Ik zie geen enkele indicatie daarvoor. Kijk naar onze militaire krachtsinspanning: het kost geen moeite om het troepenbestand, dat helemaal uit vrijwilligers bestaat, op het gewenste peil te houden of de nodige gelden te fourneren. Anders dan in Europa bruist er in Amerika nog elan in de maatschappij om verder te komen.'

'Er worden ook weinig oude rekeningen vereffend. Je zou toch denken dat na het uit-

breken van de crisis Wall Street zou worden bestormd en bankiers worden gegijzeld. Niets van dat alles. Al met al is de toestand van de unie heel behoorlijk. Ik hoef maar een reisje naar het buitenland te maken om te voelen hoe gezond de Amerikaanse maatschappij nog steeds is.'

ELSEVIER Over de manier waarop de president wordt gekozen, wordt in Europa vaak laetdunkend gedaan.

Hamilton: 'Maar anders dan daar heeft vrijwel iedere Amerikaanse kiezer de mogelijkheid om dicht bij de kandidaten in de buurt te komen. De kandidaten zelf zijn langer dan een jaar continu op sjouw en leggen daarmee een uithoudingsproef af. Hoe mallotig onze verkiezingsrituelen ook lijken, de 45ste president zal op de dag dat hij of zij wordt ingehuldigd, met de mantel van zijn voorgangers worden bekleed. De nieuwe president en de natie zullen zich te weer stellen tegen welke aanval dan ook op de hegemonie van Amerika, of dat nu goed uitpakt of niet. Dat hebben wij dan allemaal te danken aan

Franklin Delano Roosevelt, die zei: "We kunnen geen gat in de grond graven en ons daarin verstoppem." En zo is het.

'Ook Trump is geen isolationist. Hij vertegenwoordigt de machokant van Amerika. Trump is een reactorvat van positieve energie. Bovendien hoeft hij geen muziek te maken die door een ander is geschreven. Hij heeft zo veel geld dat hij het zonder enige steun van buiten af kan. Amerikanen adoreren succes. Zij zien succes als een winnend lot uit de loterij, dat zij zelf ook een keer kunnen winnen.'

ELSEVIER Wie is uw held?

Hamilton: 'Obama. Hij is een stijlvolle president met een enorme dosis geduld ten opzichte van het Congres. Er mag veel kritiek op hem zijn, maar ik ken weinig mensen die het beter zouden hebben gedaan.'